

Retegan și dl CSI dr. Dumitru Suciuc în comunicarea *Problema națională. Istoria constituirii colectivului. Perspective*, o parte dintre cercetătorii editori ai documentelor revoluției de la 1848 s-au regrupat în jurul anului 1970, cu scopul publicării unei noi serii de documente referitoare la problema națională. S-a reușit astfel editarea vol. I–V [București, 1996–2008] din *Documente privind mișcarea națională a românilor din Transilvania*.

Preocupările referitoare la istoria contemporană în interiorul Institutului au fost prezentate de dl CSI dr. Gheorghe Iancu, în comunicarea *Istoria contemporană: unitate în diversitate*, rezultând de aici o bogată activitate editorială, în pofida faptului că aici nu s-a constituit un grup cu o activitate comună ca în alte sectoare. În sfârșit, dar nu în ultimul rând, comunicarea dlui CSI dr. Stelian Mândruț, *Bibliografia istorică a României. Schițe din trecut*, a făcut o scurtă retrospectivă asupra activității desfășurate în acest segment unde s-a reușit publicarea vol. I–IX (1970–2010 până în prezent).

Concluziile care au încheiat această manifestare științifică aniversară, cumulate cu discuțiile ulterioare între vechii și actualii membri ai Institutului, au încheiat simpozionul în mod fericit.

Susana Andea

REUNIUNEA COMISIEI MIXTE DE ISTORIE ROMÂNNO-UNGARĂ LITERATURA ȘI ISTORIA

(Budapesta, 4-8 octombrie 2010)

În zilele de 4-8 octombrie 2010 s-au desfășurat la Budapesta lucrările Reuniunii Comisiei Mixte Româno-Ungare care funcționează în baza acordurilor interacademice existente între Academia Română și Academia Ungară de Științe. Reuniunea a marcat împlinirea a 40 de ani de la înființarea Comisiei, fiind relevante contribuțiile acesteia în menținerea contactelor dintre istoricii din cele două țări și rememorate principalele momente din activitatea ei, temele dezbătute și protagoniștii celor 20 de întâlniri care au avut loc până acum.

Tema recentei reuniuni a Comisiei, *Literatura și Istoria*, a oferit un câmp larg de dezbateri, relevând modalitățile de reflectare a trecutului în creația literară din cele două țări.

Din partea română au participat prof. dr. Nicolae Edroiu, membru corespondent al Academiei Române, directorul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca al Academiei Române, președintele Părții Române în Comisie, CȘ I dr. Remus Câmpeanu, de la Institutul de Istorie „George Barițiu”, prof. dr. Vasile Ciobanu, de la Institutul de Științe Sociale din Sibiu, prof. dr. Kántor Lajos și conf. univ. dr. Ovidiu Mureșan, de la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca.

În deschiderea Reuniunii, după cuvântul inaugural al președinților celor două Părți, prof. dr. Szász Zoltán și prof. dr. Nicolae Edroiu, au fost prezentate mesajul acad. Dan Berindei, vicepreședinte al Academiei Române, primul secretar al Comisiei, și acela al acad. Camil Mureșanu, ani îndelungați președinte al Părții Române în Comisie. Din Partea Română s-au susținut, în zilele de 5-6 octombrie 2010, comunicările: acad. Camil Mureșanu, *Literatura și Istoria. Aspecte teoretice* (textul comunicării a fost prezentat în limba română și în traducere maghiară de cei doi președinți ai Comisiei, în lipsa autorului, care n-a putut face deplasarea la Budapesta); prof. dr. Nicolae Edroiu, *Mișcările sociale din Țările Române (sec. XVIII – începutul sec. XX) reflectate în literatura română*; prof. dr. Kántor Lajos, *Societatea maghiară transilvăneană oglindită în literatura maghiară*; prof. dr. Vasile Ciobanu, *Relația Istorie-Literatură în cultura săsească din sec. al 20-lea*; conf. dr. Ovidiu Mureșan, *Motive istorice în creația principalilor reprezentanți ai literaturii române*; CȘ I dr. Remus Câmpeanu, *Istoriografia din România în anii 2008-2010. Contribuții bibliografice*. Din Partea Ungară au fost prezentate comunicările: prof. dr. Miskolczy Ambrus, *Reforme sociale și beletristică. O dispută uitată: Kazinczy și Berzeviczky*; prof. Pomogáts Béla, *Scriitori la răscruce istorică, întâlnirea scriitorilor români și maghiari de la Budapesta din 1990*; prof. dr. Nagy Levente, *Miklós Zrínyi și Miklós Bethlen ca politicieni și scriitori și momentul istoric*; prof. dr. Szörenyi László, „Constituția pierdută” de János Arany (1845/49 și problema naționalităților din Ungaria); prof. dr. Borsi-Kálmán Béla, *Realitățile românești din*

deceniile de după 1849 în operele lui Józsa Oroszhegyi și Sándor Veress; prof. dr. Kiss Gy. Csaba, Imaginea istoriei în imnurile naționale din Europa Centrală-Estică.

Dezbaterile purtate pe marginea comunicărilor prezentate în timpul Reuniunii au stârnit vii discuții la care au participat autorii lor, istoricii și istoricii literari prezenți. Au fost puse în evidență relevanța temelor, semnificația raportului dintre Literatură și Istorie în perceperea principalelor dimensiuni ale desfășurărilor din trecutul istoric din aria celor două popoare.

Istoricii români și unguri participanți la lucrările Comisiei au efectuat în ziua de 7 octombrie 2010 o vizită de documentare științifică la Esztergom, în nordul Ungariei, la Muzeul Cetății și Catedrala Episcopală de acolo, deosebit de instructivă. În cadrul discuțiilor purtate în ședințele Comisiei Mixte de Istorie Româno-Ungare s-a apreciat că aceste schimburi interacademice sunt deosebit de utile, Comisia însăși având un rol important în continuarea și intensificarea legăturilor dintre istoricii români și unguri, în lărgirea schimburilor de informație științifică, de reviste și lucrări din domeniul științelor istorice apărute în cele două țări.

Cu prilejul prezenței în capitala Ungariei a istoricilor români participanți la Sesiunea Comisiei Mixte de Istorie Româno-Ungară, a fost oferit Părții Maghiare, Institutului de Istorie din Budapesta al Academiei Maghiare de Științe un set de cărți de istorie apărute între timp în România, între care volumul al IX-lea din tratatul academic de *Istoria românilor. 1940-1947*, volumul XII al *Bibliografiei istorice a României (2007-2008)* și publicația „Nouvelles études d'histoire” dedicată Congresului Internațional de Științe Istorice de la Amsterdam (august 2010).

La rândul lor, istoricii unguri au oferit celor români volume din domeniul istoriei publicate în ultimii ani în Ungaria.

Un interes special a stârnit în rândul participanților la Reuniune volumul de *Studii istorice privind relațiile româno-ungare*, apărut la Cluj-Napoca doar cu trei zile înainte de sesiunea Comisiei, în cuprinsul căruia istoricii români abordează problematica legăturilor istorice dintre cele două țări și popoare.

Prof. dr. Nicolae Edroiu
membru corespondent al Academiei Române,
Președintele Părții Române în Comisia Mixtă de Istorie
Româno-Ungară

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ INTERNAȚIONALĂ SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ ÎN TRE FRONTIERE IMPERIALE

Chișinău, 8-9 octombrie 2010

Demersul îndrăzneț și dezinhbat reiterat acum de organizatori cu privire la efectul medierii provocate colocvial prin apelul vizând hermeneutizarea paradigmei comensurării românimii situate între fruntarii neprielnice în spațiul și timpul istoric delimitat de evul mediu și mijlocul veacului XX, a validat menirea „Almei Mater” din capitala Republicii Moldova ca o reală instituție de (in)formare, de atractiv magnet și coagulant ferment întru favorizarea circulației unor altfel de idei / teze menite să contribuie la extinderea dialogului elevat profesional atât în contextul intern revolut la finele deceniului prim al mileniului trei, cât și în conjunctura externă propice contactului cu modificate opțiuni conceptual-metodologice de sorginte comparat europeană.

Universitatea de Stat și îndeosebi Facultatea de Istorie și Filosofie, – ultima beneficiind de o nouă echipă de conducere formată din tineri specialiști beneficiari ai unor stagii de profil în strainătate, – a reprezentat și continuă să se erijeze într-un teritoriu marcat intrinsec de confruntări evidente sub forma dezbaterii purtate în contradictoriu cu reprezentanți ilustrând generații diferite în devenirea istoriografiei autohtone specifice arealului cuprins între Prut și Nistru. Atari manifestări colective și conștient asumate în așezarea în ecuație a unor evenimente înregistrate ca având o dublă fatalitate în mentalul național de durată